

Uitvoering Sociale Agenda Nij Begun van start

De uitvoering van de Sociale Agenda van Nij Begun gaat na de zomervakantie van start. Er wordt geïnvesteerd in ondersteuning van jongeren zodat zij niet stoppen met hun opleiding, het mogelijk maken van extra activiteiten op scholen op het gebied van o.a. cultuur en muziek, armoedebestrijding en het bieden van laagdrempelige hulp bij mentale problemen. Daarnaast komt geld beschikbaar voor programma's om de digitale geletterdheid van inwoners te verbeteren en om het Gronings en Drents (Nedersaksisch) te stimuleren. Ook kunnen de eerste mensen dit najaar aan de slag met een speciaal gecreëerde Nij Begun baan, voor inwoners die een nieuwe kans verdienen om aan het werk te komen.

De uitvoering van de Sociale Agenda gebeurt samen met betrokken organisaties uit het onderwijs, de overheid, zorg en welzijn en maatschappelijke ondersteuning. Deze partners hebben een cruciale rol in de uitvoering.

Staatssecretaris Eddie van Marum (Ministerie van Binnenlandse Zaken) en minister Eddy van Hijum (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid): *“Wij zijn ontzettend blij dat de eerste maatregelen uit de Sociale Agenda nu van start gaan. Met deze maatregelen geven we inwoners van Groningen en Noord-Drenthe een beter toekomstperspectief. De generatielange aanpak investeert in werkgelegenheid, onderwijs, welzijn en het verminderen van armoede.”*

Achtergrond

De Sociale Agenda is gemaakt in nauwe samenwerking tussen regio en Rijk en richt zich op een beter leven voor alle inwoners van Groningen en Noord-Drenthe. Het gaat dus om maatregelen en de financiering daarvan in de hele provincie Groningen en de drie Noord-Drentse gemeenten en niet alleen om het aardbevingsgebied. Voor meer kansen voor kinderen, minder armoede, een goede gezondheid en betere leefbaarheid. Inwoners, maatschappelijke partijen, gemeentebesturen en het provinciebestuur omarmden de inhoud van de agenda. Eind januari 2025 werd deze door kwartiermaker Henk Nijboer in Kindcentrum Zuiderkroon in Hogezaand gepresenteerd. Sindsdien werkt het team van de Sociale Agenda aan de uitvoering van elk van de zestien maatregelen uit de agenda. De Groningse en Noord-Drentse gemeenteraden, Provinciale Staten en inwoners gaven hun zienswijze en het kabinet stelde op 13 juni de definitieve Sociale Agenda vast.

Start eerste maatregelen

Het team van de Sociale Agenda werkt sinds januari aan de uitvoering. Na de zomervakantie gaan de eerste maatregelen van start. Die sluiten vaak aan bij goed werkende, bestaande initiatieven. Sommigen dreigden door gebrek aan vervolgfianciering te stoppen. De Sociale Agenda zorgt ervoor dat deze kunnen blijven bestaan, zoals de verrijkte schooldag in Het Hogeland en Eemsdelta. Burgemeester Cora-Yfke Sikkema van Oldambt, bestuurlijk trekker, zegt daarover: *“Vanaf deze zomer gaan inwoners echt verschil merken: minder armoede, meer kansen en een regio waarin iedereen mee kan doen.”*

Met deze investeringen gaat de sociale agenda na de zomer van start:

NIJ BEGUN

- **Voortijdige schooluitval voorkomen.** Steeds meer jongeren met persoonlijke problemen belanden thuis en ronden hun school niet af. Er zijn prachtige programma's, waarin, met wat meer persoonlijke aandacht voor de jongeren, ervoor wordt gezorgd dat zij alsnog hun Mbo-opleiding kunnen afmaken. In de hele regio wordt door de Sociale Agenda structureel geïnvesteerd in trajecten die ervoor zorgen dat jongeren een startkwalificatie kunnen halen, bijvoorbeeld De Boeg, Pre-MBO en 2BE! Daarnaast start Route Rubicon na de zomer met een nieuwe locatie in de stad Groningen.
- **Mentale gezondheid verbeteren.** Er eerder bij zijn, is een fundament onder de Sociale Agenda. Steeds meer inwoners ervaren een slechtere mentale gezondheid. Voor jongeren is besloten om onder andere te investeren in de aanpak van suïcidepreventie en het versterken van de *weerbaarheid*, zodat ze minder snel ten prooi vallen aan (drugs)criminaliteit. Steeds meer mensen komen bij de huisarts voor een niet-medisch probleem. Bijvoorbeeld omdat zij kampen met stress, armoede of sociale problemen. Met *Welzijn op recept* kunnen mensen gerichter worden geholpen met dergelijke problemen. Welzijn op recept wordt overal in de regio uitgebreid, te beginnen met de drie Noord-Drentse gemeenten.
- **Verrijkte schooldag.** De Sociale Agenda draagt bij aan continuering van de verrijkte schooldag op 14 scholen in de gemeenten Eemsdelta en het Hogeland. Zonder budget zou het programma Tijd voor Toekomst stoppen op deze scholen. Dankzij de financiële bijdragen vanuit de Sociale Agenda en het provinciaal programma van Nationaal Programma Groningen, kan de verrijkte schooldag voor meer dan 1.000 kinderen verder gaan. De komende maanden werken we eraan om nieuwe scholen aan te sluiten. Uiteindelijk kunnen alle basisscholen in deze regio twee uur per week extra cultuur, sport, of andere verrijking bieden en een derde van de scholen, die het meest kwetsbaar, zijn maximaal zes uur per week.
- **Aanpak hardnekkige armoede.** Alle scholen in gebieden binnen Groningen en Noord-Drenthe, waar hardnekkige armoede en sociaaleconomische achterstanden spelen, zijn vanaf september aangesloten bij het Jeugdeducatiefonds. Het aantal aangesloten scholen gaat van 35 naar 85. Kinderen kunnen via school geholpen worden met essentiële dingen zoals een fiets, een bril of ontbijt op school, maar ook met deelname aan activiteiten zoals schoolreis, sport of cultuur.
- **Verbeteren digitale geletterdheid.** In de gemeenten Pekela en Veendam is het bevorderen van digitale geletterdheid door de inzet van digicoaches een succes. Digicoaches ondersteunen inwoners met allerlei digitale vragen, zoals het invullen van online formulieren of het aanvragen van een DigID. Dankzij financiering vanuit de Sociale Agenda kunnen digicoaches structureel ingezet worden in de hele regio.
- **Nij Begunbanen.** In het najaar starten, in samenwerking met de arbeidsmarktregio, de eerste Nij Begunbanen. Dit zijn speciaal ontwikkelde banen voor inwoners die al lange tijd niet werken, om hen de mogelijkheid te geven zich te ontwikkelen richting regulier werk. Uiteindelijk is er plaats voor 500 mensen.

NIJ BEGUN

- **Stimuleren Nedersaksisch.** In september start het eerste onderdeel van programma MOI (Meertalig Onderwijs In Grunnen en Drènth). Moi is gericht op de versterking van de regionale identiteit en zelfbewustzijn. Het gaat om een leerlijn Nedersaksisch. Een tweede taal, zoals Grunnegs of Drènts, bevordert (taal)ontwikkeling en biedt meer kansen. De leerlijn is ontwikkeld door Erfgoed partners en RUG. Zij zijn naast de Sociale Agenda ook cofinanciers.

Dit zijn de eerste maatregelen die van start gaan. In 2025 werkt het team van de Sociale Agenda met de maatschappelijke partners verder aan de uitvoering van de maatregelen. Zodra er meer bekend is over een van de maatregelen, wordt dat op de website van Nij Begun aangekondigd.

Nij Begun

Met Nij Begun werken we aan een mooie, leefbare, veilige en betere toekomst voor Groningers en inwoners van Noord-Drenthe. De Sociale Agenda is een van de pijlers van Nij Begun. Deze draagt bij aan verbetering van de leefbaarheid, kansen voor kinderen, gezondheid, armoede en participatie. Naast deze agenda wordt er nog gewerkt aan de Economische Agenda en de isolatieaanpak. Nij Begun brengt een betere toekomst voor Groningers en inwoners van Noord-Drenthe. Het aanpakken van schade, versterking en herstel blijft de belangrijkste prioriteit. Voor veel inwoners is dit nog altijd een noodzakelijke voorwaarde voor een betere toekomst.